

Oponentský posudek na diplomovou práci Nikoly Pospíšilové
na téma
„ Problematika výjimečného trestu“

Předložená diplomová práce podává celkový obraz problematiky výjimečného trestu. Diplomantka se v ní soustředila především na popis právní úpravy podmínek ukládání výjimečného trestu a některých souvisejících otázek trestního řízení a na zvláštnosti vlastního výkonu výjimečného trestu. Výklad těchto otázek zarámovala charakteristikou pojmu a účelu trestu, pojednáním o historickém vývoji výjimečného trestu a přehledem nejvýznamnějších mezinárodních aktivit orientovaných na tuto problematiku a doplnila pohledem na právní úpravu výjimečného trestu u mladistvých a na vybrané právní úpravy zahraniční. V závěru práce diplomantka vyjadřuje své stanovisko k současnému pojetí výjimečného trestu a formuluje některá doporučení, která by mohla přispět k resocializaci odsouzených po jejich propuštění z výkonu výjimečného trestu.

Práce je rozčleněna do devíti kapitol (včetně závěru), které na sebe logicky navazují. Diplomantce však lze vytknout, že číselně neoznačila úvod práce a ani ho nezařadila do obsahu práce.

Po metodologické stránce práce vychází ze studia tuzemské literatury, judikatury, statistických dat a aktuálních internetových zdrojů. Přestože je v ní mimo jiné věnována pozornost komparaci české právní úpravy s úpravou slovenskou a německou, nenacházím v seznamu použité literatury žádnou původní práci zabývající se problematikou výjimečného trestu v těchto zemích.

Zpracování dané problematiky představuje shrnutí poznatků obsažených v použité literatuře a povětšinou nepřekračuje její meze. O tom, že si diplomantka nekladla při zpracování této práce větší ambice, svědčí i formulace cíle práce, jímž je popsat současnou právní úpravu v České republice a fungování výkonu dlouhodobých trestů s důrazem na trest doživotní. V závěru práce jsou konstatovány pouze obecně uznávané potřeby současného vězeňství (potřeba věnovat pozornost vězeňskému personálu, snížit přeplněnost věznic, zvýšit zaměstnanost vězňů aj.) a jediným konkrétnějším návrhem stran výkonu dlouhodobých trestů je doporučení přijmout mechanismy, které by umožnily zařadit odsouzeného ihned při podání žádosti o podmíněné propuštění do výstupního oddělení, případně přizpůsobit program v rámci běžného oddělení tak, aby se odsouzený po propuštění snáze adaptoval na život ve společnosti (viz blíže str. 56). Bez důkladné znalosti vězeňské praxe ovšem nelze posoudit, nakolik je tento návrh reálný.

Diplomantka se v práci dopustila některých věcných pochybení a nepřesností (jde např. o nesprávný výklad podmínek pro uložení doživotního trestu podle § 54 odst. 3 písm. b) jako podmínek kumulativně stanovených - viz str. 23, 2. odst. práce, o málo určité vymezení přiměřených omezení a přiměřených povinností při podmíněném propuštění – viz str. 27, 4. odst. práce, nebo o nesprávně vymezenou kategorizaci trestných činů podle slovenského trestního zákona a zaměňování slovenského trestního zákona a trestního řádu – viz str. 52, aj.). Přehlédnout nelze ani některé gramatické nedostatky (viz např. str. 14, odst. 1 poslední věta).

Předběžné hodnocení práce: dobře za podmínky úspěšné obhajoby.

Otázka k obhajobě: Problémy zaměstnávání odsouzených k výjimečnému trestu.

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

V Praze dne 13. 6. 2018